

Kursplan

Det sociala arbetets praktiska tillämpning, 30 hp (SOC5)

The practical application of social work, 30 ECTS

Program	Socionomprogram
Program hp	210 hp
Utbildningsnivå	Grund
Kurskod, hp	SG5XXX
Kursens hp	30
Nivåklassificering	G2F
Betygsskala	Godkänd, Underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för socialvetenskap Prefektbeslut
Beslutande organ	Prefektbeslut
Datum för fastställande	2019-06-04
Reviderad kursplan	2022-05-11
Reviderad litteraturlista	
Kursplan gäller från	Höstterminen 2022
Gällande utbildningsplan	2018-02-14
Studietakt	Heltid

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till studier

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen vid socionomutbildningen, Institutionen för socialvetenskap, Marie Cederschiöld högskola och är godkänd på samtliga kurser på termin 1, 2 och 3 samt har genomgått kurs SOC4.

Kursens plats i utbildningssystemet

Kursen läses år tre på grundnivå och ingår som obligatorisk kurs i socionomutbildningen vid Institutionen för socialvetenskap.

Kursens lärandemål

Kunskap och förståelse

Studenten skall efter avslutad kurs kunna

- urskilja och kritiskt reflektera över teorier i socialt arbete,
- urskilja och kritiskt reflektera över socialpolitiska, organisatoriska och rättsliga förutsättningar som ligger till grund för det praktiska sociala arbetet,
- identifiera och tolka kommunikativt och relationellt samspel med andra professionella i det sociala arbetets praktik,
- identifiera och förstå människors behov och levnadsförhållanden, samt hur dessa kan påverkas av kön, klass, ålder, etnicitet, sexualitet och funktionsvariation,
- identifiera och kritiskt reflektera över yrkesutövares handlingsutrymme i det sociala arbetets praktik,
- visa grundläggande förståelse för arbetsledning i socialt arbete, dess villkor och förutsättningar för såväl arbetsledare som för medarbetare.

Färdighet och förmåga

Studenten skall efter avslutad kurs kunna

- tillämpa och kritiskt reflektera över olika arbetssätt, metoder och interventioner i det sociala arbetets praktik,
- använda olika samtalsmetoder i relation till målgruppen,
- möta, kommunicera och samarbeta med människor i olika livssituationer, utifrån berörda målgruppers perspektiv,
- tillgodogöra sig och kritiskt bearbeta innehållet i en kvalificerad handledning på process-, klient- och metodorienterad nivå,
- tolka och förstå grupprocesser, i kontakt med klienter och i arbetsgruppen, samt resultat av eget och andras arbete,
- visa förmåga att förhålla sig till VFU-verksamhetens arbetssätt, rutiner och arbetsuppgifter samt delta aktivt i aktiviteter som ligger inom ramen för socionomens uppdrag i aktuell verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna

- tillämpa ett empatiskt förhållningssätt,
- kritiskt reflektera över den egna rollen som yrkesutövare ur ett professionellt och etiskt perspektiv i förhållande till såväl brukare/målgrupper som medarbetare,
- reflektera över och problematisera socialt arbete ur ett makt-, jämlikhets- och rättviseperspektiv,
- identifiera, kritiskt reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman i socialt arbete.

Kursens innehåll

I kursen knyts kunskaper och färdigheter från tidigare kurser samman med en fördjupad tillämpning av och teoretisk reflektion kring praktiskt socialt arbete, i en längre handledd verksamhetsförlagd utbildning (VFU). I kursen ingår praktisk övning och reflektion med fokus på professionellt bemötande och förhållningssätt, metoder och arbetssätt, målgrupper och det sociala arbetets organisering. Som grund för detta ingår också kunskap, reflektion och praktisk övning kopplad till teorier och metoder som handlar om handledning, personlig professionell utveckling och kompetens i socialt arbete. Kursen är uppdelad i tre delkurser:

Yrkesrollens grundläggande aspekter, 6 hp (SOC51) Delkursen ger fördjupade kunskaper om den professionella socionomrollen generellt och i relation till olika former av socialt arbete. I kursen ingår reflektion kring olika

aspekter av och utmaningar i yrkesrollen och det sociala arbetet, med individuell fördjupning kopplad till den egna verksamhetsförlagda utbildningen. Här behandlas:

- professionellt bemötande och empati,
- professionsetik,
- yrkesidentitet som socionom,
- myndighetsrollen,
- kulturell kompetens,
- konflikthantering vid hot och våld.

Verksamhetsförlagd utbildning 22 hp (SOC52) syftar till att ge fördjupade kunskaper om och utveckla färdigheter och förmågor i praktiskt socialt arbete. Utbildningen är förlagd till verksamhetsfältet för socialt arbete och sker under handledning. Under delkursen ges studenten möjligheter till att utveckla och reflektera över den egna professionella yrkesrollen och ett professionsetiskt förhållningssätt. Här behandlas:

- etik och bemötande i relation till målgrupp, arbetsområde och genomförda arbetsmoment inom det egna praktikfältet,
- professionellt, kommunikativt och relationellt förhållningssätt i relation till målgrupp och medarbetare inom det egna praktikfältet,
- fördjupade kunskaper om sociala kategorigrunder; t.ex. kön, klass, ålder, etnicitet, sexualitet och funktionsvariation, i relation till målgrupp,
- utredning, dokumentation, analyser och utvärdering inom det egna praktikfältet,
- självständigt utförande av och reflektioner kring arbetsuppgifter inom det egna praktikfältet,
- praktikbearbetande och reflekterande samtal,
- den personliga professionella utvecklingen i relation till den kommande yrkesrollen.

Personlig professionell utveckling V, 2 hp (SOC53) syftar till att ge studenterna förutsättningar att utveckla ett reflekterande förhållningssätt inför den kommande yrkesrollen. Här behandlas:

- fördjupande kunskaper kring yrkesidentitet och etiska förmågor,
- reflektioner kring lärandeprocesser, handlingsutrymme och makt,
- reflekterande och värderande förhållningssätt över den egna handlingskompetensen.

Undervisningsformer

Undervisningen genomförs i form av föreläsningar, litteraturstudier, seminarier, handledd verksamhetsförlagd utbildning och övningar. Studenten arbetar både enskilt och i grupper. Kursen har stöd genom nätbaserad lärplattform. Se vidare kursens *studieguide*.

Kursens examinationsformer och betygssättning

Examinationerna utgår ifrån kursens lärandemål. Varje delkurs betygsätts för sig, men kursen som helhet betygsätts också. Kursbetyget kan bara bli G (godkänd) eller U (underkänd), då delkursen SOC51, som har betygsskalan U-VG, utgör för få poäng för att påverka kursbetyget.

Delkurs 1 Yrkesrollens grundläggande aspekter, 6 hp (SOC51)

Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl Godkänd

Delkurs 1 examineras genom aktivt deltagande vid seminarier, individuell skriftlig hemtentamen och muntlig individuell presentation.

Delkurs 2 Verksamhetsförlagd utbildning, 22 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd

Delkurs 2 examineras genom aktivt deltagande i seminarier, aktivt deltagande i handledd verksamhetsförlagd utbildning och individuella skriftliga hemtentamina.

Delkurs 3 Personlig, professionell utveckling V, 2 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd

Delkurs 3 examineras genom aktivt deltagande vid samtliga tillfällen samt genom individuell skriftlig inlämningsuppgift.

För detaljerad information om de olika examinationsformerna, se kursdokumentet *Examinationsformer och lärandemål*.

Antal examinationstillfällen för en student är begränsat till totalt fem. Två omprov erbjuds i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle. Vidare erbjuds examination vid ett senare uppsamlingstillfälle. Inom ett år efter kursens slut erbjuds ytterligare ett examinationstillfälle på samma kursinnehåll.

Studenter som underkänts i moment kring PPU erbjuds ett ersättningstillfälle med tillhörande examination i nära anslutning till examinationstillfället. Inom ett år efter kursens slut erbjuds ytterligare ett examinationstillfälle på samma kursinnehåll.

En student som underkänts två gånger på en examination på en kurs eller del av kurs har rätt att få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar emot detta.

En student som efter genomgången VFU underkänts eller utan laga förfall (exempel på laga förfall är sjukdom) avbrutit VFU, erbjuds ytterligare ett tillfälle för sådan utbildning och tillhörande examination.

En students verksamhetsförlagda utbildning kan omedelbart avbrytas om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att klientsäkerheten eller klienters förtroende för verksamheten riskeras.

Om studenten har ett giltigt beslut från högskolan om särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att utforma ett anpassat prov eller låta studenten genomföra provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Kursansvarig lärare ger studenter som deltar i eller har avslutat en kurs möjlighet att framföra sina erfarenheter av och synpunkter på kursen genom en kursvärdering. Syftet är att ge studenterna möjlighet att bidra till det kontinuerliga kursutvecklingsarbetet. Kursvärderingarna sammanställs och kursansvarig lärare informerar om resultaten och eventuella beslut om åtgärder som föranleds av kursvärderingarna. Resultaten ska hållas tillgängliga för studenterna.

Kursbevis

Student som har godkänt i kurs får på begäran kursbevis (SFS 2006: 1053).

Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.

Övergångsbestämmelser

Om en kurs har upphört eller har genomgått större förändringar ska studenten, under ett år efter det att förändringen skett, erbjudas två tillfällen för omprov baserade på den kursplan som gällde vid registreringen.

Litteraturlista

- Andersen, T. (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtalen*. (5., oförändr. uppl.) Studentlitteratur.
- Bauer, M. & Kristiansson, M. (2019). *Hot och våld på jobbet*. (2., uppdat. uppl.) Studentlitteratur.
- Blennerger, E. (2017). *Etik i socialt arbete. Etisk kod för socialarbetare*. (Ny, rev. Utg.) Akademikerförbundet SSR.
- Cajvert, Lilja (2020). *VFU i praktiken. Studentens handbok för verksamhetsförlagd utbildning*. Studentlitteratur.
- Carlander, J. & Wedeen, A. (2019). *Att förstå sin egen utsatthet: stöd för professionella i människovårdande yrken*. (Första upplagan). Liber.
- Christoffersen, S.A. (Red.), (2017). *Professionsetik*. (2. Uppl.) Gleerups.
- Holm, U. (2009). *Det räcker inte att vara snäll: om empati och professionellt förhållningssätt inom människovårdande yrken*. (2., omarb. utg.) Natur & Kultur.
- Josefsson, C. (2017). *Med bredden som spets. Om socionomers yrkesidentitet*. (1. uppl.) Idealistas Förlag.
- Mattson, T. (2017). *Kunskap och lärande i socialt arbete - om socialarbetare och viljan att veta*. Gleerups
- Ponnert, L. & Svensson, K. (2019). *Socionomen i myndigheten. Att göra gott, göra rätt och göra nytta*. (1. uppl.) Gleerups.
- Stier, J. (2019). *Kulturmöten. En introduktion till interkulturella studier*. (3., uppdat. uppl.) Studentlitteratur.
- Tveiten, S. (2014). *Yrkesmässig handledning – mer än ord*. (4., uppdat. uppl.) Studentlitteratur.

Litteratur knuten till VFU-verksamhet samt stencilmaterial och vetenskapliga artiklar kan tillkomma.

Litteraturlista - uppdelad på delkurser

Yrkesrollens grundläggande aspekter, 6 hp (SOC51)

- Bauer M. & Kristiansson M. (2019). *Hot och våld på jobbet*. (2., uppdat.uppl.) Studentlitteratur.
- Blennberger, E. (2017). *Etik i socialt arbete. Etisk kod för socialarbetare*. (Ny, rev. Utg.) Akademikerförbundet SSR.
- Carlander, J. & Wedeen, A. (2019). *Att förstå sin egen utsatthet: stöd för professionella i människovårdande yrken*. (Första upplagan). Liber.
- Christoffersen, S.A. (Red.), (2017). *Professionsetik*. (2. Uppl.). Gleerups.
- Holm, U. (2009). *Det räcker inte att vara snäll: om empati och professionellt förhållningssätt inom människovårdande yrken*. (2., omarb. utg.) Natur & Kultur.
- Josefsson C. (2017). *Med bredden som spets. Om socionomers yrkesidentitet*. (1. uppl.) Idealistas Förlag.
- Ponnert L. & Svensson K. (2019). *Socionomen i myndigheten. Att göra gott, göra rätt och göra nytta*. (1. uppl.) Gleerups.
- Stier J. (2019). *Kulturmöten. En introduktion till interkulturella studier*. (3., uppdat. uppl.) Studentlitteratur.

Verksamhetsförlagd utbildning, 22 hp (SOC 52)

- Andersen, T. (2011). *Reflekterande processer: samtal och samtal om samtal*. (5., oförändr. uppl.) Studentlitteratur.
- Cajvert, Lilja (2020). *VFU i praktiken. Studentens handbok för verksamhetsförlagd utbildning*. (Första upplagan) Studentlitteratur.
- Carlander, J. & Wedeen, A. (2019). *Att förstå sin egen utsatthet: stöd för professionella i människovårdande yrken*. (Första upplagan). Liber.
- Mattsson, T. (2017). *Kunskap och lärande i socialt arbete. Om socialarbetare och viljan att veta*. Gleerups.
- Tveiten, S. (2014). *Yrkesmässig handledning – mer än ord*. (4., uppdat. uppl.) Studentlitteratur.

Personlig professionell utveckling, 2 hp (SOC 53)

- Josefsson C. (2017). *Med bredden som spets. Om socionomers yrkesidentitet*. (1. uppl.) Idealistas Förlag.
- Cajvert, Lilja (2020). *VFU i praktiken. Studentens handbok för verksamhetsförlagd utbildning*. (Första upplagan) Studentlitteratur.
- Ponnert L. & Svensson K. (2019). *Socionomen i myndigheten. Att göra gott, göra rätt och göra nytta*. (1. uppl.) Gleerups. (urval).